

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznaila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 106.

V Ljubljani, v četrtek 9. maja 1889.

Letnik XVII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 8. maja.

Proračun justičnega ministerstva.

Foregger in slovenščina.

Včeraj je bil dognan proračun poljedelskega ministerstva in se je pričela razprava o justičnem ministerstvu. Pri centralu ni bilo vpisanih nič manj kakor 48 govornikov, namreč 19 proti- in 29 zagovornikov. Izmed nasprotnikov prišel je prvi na vrsto celjski poslanec Foregger, ki je pa tako neslano čenčal, kakor malokdaj, dasi njegovi govori že sploh niso piškavega oreha vredni, kakor je lani pripoznavala celó „N. Fr. Presse“, kar je čitateljem „Slovenca“ gotovo še v živem spominu.

V začetku je baval poslušalce z nekaterimi besedami, ki jih je menda nabral v „Brencljnovi“ rešpetarjevi kuharici, in s katerimi je hotel dokazati, kako reven je slovenski jezik, ker si mora izposojevati toliko nemških besed! Levičarji so se radostno smejali; da pa tudi čitatelji okusijo nekoliko tega veselja, in se posmeajo bedasti temeljitosti celjskega poslanca, naj sledé od Foreggerja naštetih vzgledi slovenskih besed, kakor jih najdem po njegovih lastnih pisavi navedene v stenografičnem zapisniku. Čujte torej, pa ne smejajte se že naprej:

luschn = lustig, krancel = Kranz (Veselost na levi.), cimner = Zimmer (Veselost na levi.), žegen = Segen, stubelc = Stübchen, bleistift = Bleistift (Veselost na levi.), flajster = Pflaster, pulver = Pulver, cajtung = Zeitung, Pochane Pischki = Backhühner, scheiba = Fensterscheibe, farof = Pfarrhof, fajmoster = Pfarrmeister, kuharca kuha župa = die Köchin kocht Suppe, kuherca = Köchin, kuchati = kochen, kusnati = küssen. (Veselost na levi.) Legati = sich legen, lev = Löwe (Veselost.), med = Meth, mojster = Meister (Veselost.), norec = Narr, papir = Papier, plav = blau, pek = Bäcker, plamen = Flamme, repa = Rübe, ros = roth, solnce = Sonne, stol = Stuhl, ajda = Haide, bukva = Buche, bukve = Buch, citre = Zitter, cukur = Zucker, gost = Gast, grab = Grab,

grof = Graf, groš = Groschen, jabelko = Apfel, jaice = Eier. (Veselost.) Plug = Pflug, sejati = säen, faconettl = Sacktuch, tisafetl = Serviette. (Živahna veselost.)

Ta jezikovna razprava z justičnim ministerstvom sicer ni bila v nobeni zvezi, ali vendar se predsednik dr. Smolka ni zmenil za-njo in je pustil govornika pri miru, ker levičarjem menda ni hotel kaliti veselja in jim jemati dobre volje. To je dajalo Foreggerju pogum, da je spravljal tudi še druge reči na dnevni red in slovenskim poslancem očital pomanjkanje resnicoljubnosti. V dokaz te trditve prečital je neko pismo, v katerem Jurij Smrekar, Ig. Teyrovsky, Franc Kusternigg in Luka Tasehek trdijo, da je bil poslanec Klun lažnjivo poučen, ko je pripovedoval o sklepu krajnega šolskega sveta v Krejancah. Poslanec Klun je posnel dotično poročilo iz odprtega pisma, ki ga je ud krajnega šolskega sveta Blaž Pirovec objavil 25. oktobra v 20. številki „Mira“. Ker je bil pa Blaž Pirovec takrat sam pričujoč in njegovemu pismu nihče ni odgovarjal, zasluži pač gotovo več verjetnosti, kakor Kusternigg ali Tasehek, ki nista bila zraven in ne moreta nič pričati, ali kakor Smrekar, ki ne zna ne pisati, ne brati in kateremu je Teyrovsky zapisal, kar je hotel.

Znašal se je pa tudi nad poročilom o dogodku v Podčetrtku, češ, da ni bilo resnično, pa je moral vendar le pripoznati, da je sodišče oprostilo zatožence, ker je s pričami dokazal, da se je reč res tako godila, kakor jo je popisoval poslanec Klun. Ne vemo torej, komu bi se bolj čudili, ali nevednosti, ali pa nesramnosti celjskega poslanca.

Tudi ministru Pražaku je hotel dati zausnicio ter mu je očital, da je za Celje imenoval notarja, ki je na čelu narodne agitacije in je pri zadnjih volitvah za okrajni zastop razpošiljal pismo, v katerem hujska zoper nemške kandidate. Ravno tako Foreggerju ni prav, da Pražak lani ni prijel poslanca Ferjančiča, ko je govoril zoper višje sodniške uradnike, kar mu je menda dalo pogum, da se je tudi letos oglašil. Vidi se, da propad pri okrajnih volitvah celjsko gospôdo še vedno boli, in da bi

slovenskim poslancem najraje usta zamašili, da bi ne mogli več na dan spravljati krivic, ki jih delajo svojim slovenskim sodeželanom.

Interpelacije.

Za njim je bila seja ob štirih sklenjena. Pred sklepom pa je minister Schönborn odgovarjal na interpelacijo Kronawettrovo zaradi poljskega visokozolca Dwernickega, ki ga je prišla ruska vlada, rekši, da se je vnanje ministerstvo vsled nekega privatnega posredovanja obrnilo do ruske vlade, še predno je bila sprožena omenjena interpelacija.

Tudi dve novi interpelaciji ste bile izročeni; poslanec Krauss je vprašal ministerskega predsednika, hoče li skrbeti, da bodo ljudski učitelji oproščeni od priklad na prihodninski davek? Poslanec Türk pa je interpeloval justičnega ministra, je li res, da je državni pravdnik iz zatožnega pisma proti židoma Reissu in Bergerju na posredovanje židovskega bogataša Davida Guttmanna izbrisal stavek, da je bil Reiss, kakor je v preiskavi trdil, k nepoštenemu ravnanju zapeljan od viteza Guttmanna, in kako se dá to izpuščenje opravičiti?

Odgovor Foreggerju.

V današnji seji je prvi govoril poljski poslanec Bobrzynski o sodnijskih razmerah na Poljskem, Türk pa o čedalje večjem vplivu židovstva pri sodništvu, potem je govoril minister Schönborn in prav krepko zavračal Foreggerja. Omenjal je težavnega dela, ki mu preti s potrebnimi premembami, zagotavljal, da ga pri tem vodijo najpoštenejši nameni in da se bode oziral na opravičene želje, za kar mu je potrebna vsestranska podpora. Tudi pri imenovanju uradnikov bode imel samo pravico in pa ozir na potrebo prebivalstva pred očmi. Govor je bil miren, prepričevalen in je ravno vsled tega prav ugodno vplival na poslance. Kaj več o njem izpregovorimo, ko ga bomo imeli v stenografičnem zapisniku pred seboj.

Za njim je govoril dr. Tonkli, ki je prav dobro posvetil celjskemu poslancu in njegovemu prečudnemu jezikoslovju. V navedenosti se ne spu-

LISTEK.

Zavetišče.

(Zgodovinska povest. Češki spisal Al. Dostál, prevel —r—.)
(Dalje.)

Med tem, ko sta sinova plen snemala in natančno pregledovala, prišel je tudi starašina na dvorišče. Bil je nekdanji izvrsten lovec, in še zdaj, če tudi se mu je roka tresla, je redkokrat zgrešil.

„Praviš, da si videl volka v gozdu?“

„Blizu visoke skale, tam, kjer se steze križajo. Gorje enemu samemu potniku. Napadel bi ga!“

„Volk za gumnom v sredi jeseni je nezmotljivo zagotovilo, da ne bo na Češkem mnogo blagostanja. Saj še pri nas ni bila dobra letina, in slabo žetev smo imeli, kaj še-le v kameniti zemlji! Vselej, kadar so zapazili tacega nepovabljenega gosta tako zgodaj v gozdu, prišla je kazen božja, kakoršne nas dobrotni Bog obvaruj! Enkrat je prišla kuga, drugičkrat lakota, tretjič pa je pretela vojska.“

„Lepa srna!“ hvalil je starejši sin. „Take še nikoli nisem ustrelil.“

„Ko bi ne bilo zveri, bi še živeti ne mogli.

Tako ustrelil človek v gozdih še kako žival, in nekoliko dni je mesena jed.“

„Druzega nam gozdi nič ne dajo. Kurjave se toliko ne porabi, kolikor pade suhih vej raz drevje. Sadje gnijije, gobe se sušé. Ko bi imeli namestu toliko gozdov več njiv! Če bo tako naprej šlo, res se bomo komaj preživeli od osejanih njiv po bregovih in dolinah. Največji del zemlje zavzemajo gozdi. Sevêda so nam zavetje pred vetrovi in sovražnikom, pa živijo roparsko zver, in pa prinesli so nam letos mnogo dežja, tako da je žito od prevelike vlažnosti prehitro zrastle, na pol segnilo in zrna v klasji tudi nismo mogli pri ugodnem vremenu spraviti pod streho.“

Pa Nekrasa je imel jako slabe poslušalce. Pastir je vlekel srno proč, in Joza si je izbiral najpisanejša čaplina peresa za klobuk. Mladi gospodar pa ni bil z očetom nikoli istega mnenja. Gozd je čislal nad vse. V gozdu je lovil od jutra do večera. Polja in gospodarstvo je prepuščal sinovom in očetu. Gozd je bil njegovo vse, brez njega po njegovem mnenju bi ne bil mogel živeti. Starašina je gledal okoli po bregovih in ravninah. Povsod samo gost gozd in po redkih mestih košček rodovitnega polja.

„S to mislijo bom tudi umrl. Preveliko število gozdov in ribnikov nam škoduje, jemlje nam njive.“

Ko pastir sliši, da je ded tudi ribnikom sovražnik, hitro si je dovolil besedo: „Kje pa naj bi ribe živele, ko bi ribnikov ne bilo?“

Luboš je bil goreč lovec rib po bližnjih ribnikih in žab po sosednjih močvirjih, ki jih je bilo povsod ravno tako dovolj kakor gozdov, mnogo preveč.

„Tudi ribniki, močvirja in luže so nam bolj škodljive kot koristne“, odgovoril je Nekrasa. „Kaj pa imamo od njih? Rib ne moremo poloviti, golazen se v njih grozno množi, in močvirja razširjajo prej bolezen kakor zdravje. Ko bi bil jaz imovit gospod in bi mogel nekoliko desetletij odšteti od svojega življenja, začel bi koj sušiti močvirja ter bi jih preminjal v rodovitne njive.“

Starček Nekrasa je ostal sam pri lipi. Mlajši niso se mogli ločiti od plena, kateri so nesli v hišo. Zdelo se je, kakor bi starček še zapazil ne bil, da je v sredi dvorišča sam samcat. Če prav ga je moral ves rod ubogati, vendar se ž njegovim mnenjem ni strinjal sin. Oče je s previdnim očesom videl, da ne zadostuje sedanja zemlja množecemu

ščam, ker boste objavili celi govor, zato omenjam samo posameznih oddelkov njegovega obširnega z večkratno pohvalo potrjenega govora. V začetku je dokazoval, da noben jezik ni precej razvit in da imajo najbolj olikani jeziki mnogo besed, ki se nahajajo tudi v drugih jezikih. Potem je zavračal napad Foreggerjev na resnicoljubnost slovenskih poslancev ter pristopil k sodnijskim razmeram na Primorskem, kjer nimajo ne pripravnih sodnijskih hiš, ne okoliščinam in ljudskim potrebam zadostujočih uradnikov. Kazal je, kako je na Primorskem, v Gorici in Trstu pri porotnih sodnijah treba tolmačev, kako na Koroškem nimajo slovenskega jezika zmožnih uradnikov, in kako daleč sodništvo v imenovanih krajih stoji za sodništvom, kakoršno je bilo že leta 1791 v benečanski republiki, kar je potrjeval z neko obravnavo iz omenjenega leta. Konečno je prosil ministra, naj odpravi nepostavnosti pri sodništvu in naj ga tako vravna, da bo pravičnost v resnici temelj države.

Splošnja razprava je bila potem sklenjena in sta govorila še glavna govornika Menger pa Madejski.

Volitve za delegacije se bodo vršile po naznanilu predsednikovem prihodnji torek 14. t. m. v večerni seji.

Govor državnega poslanca Kluna v državno-zborski seji dne 30. marca t. l.

(Konec.)

Gospôda moja! V tej visoki zbornici smo že premnogokrat čuli posebno z nasprotne strani navdušeno hvalisanje starih svobodnjakov iz leta 1848. To so bili res pravi junaki za svobodo, ki so hoteli, da imajo vsi narodi brez razločka narodnosti koristi od pridobitev leta 1848.

Tudi na Koroškem so bili taki možaki, in Helfert pravi o njih v svoji zgodovini Avstrije leta 1848, zvezek 2. na strani 268 (čita):

„Deželni odbor koroški sam je prosil ministerstvo, naj se ozira na to, da se bodo v slovenskih krajih nastavliali le taki uradniki, katerim bi koristilo popolno znanje tamošnjega deželnega jezika (Čujte! na desnici), in naj se na liceji ali gimnaziji celovški, da se bolje doseže ta namen, ustanove predavanja slovenščine.“

Dotično vlogo najdemo v „Klagenfurter Zeitung“ z dne 4. novembra 1848.

Možje, ki so to predlagali ministerstvu, niso bili Slovenci, marveč Nemci, toda imeli so pravo ljubezen do svobode, bili so za pravico in pravičnost navdušeni Nemci. Kolik razloček mej onimi možaki, ki so se potegovali za uvedbo slovenskega jezikovnega poduka na liceji in gimnaziji celovški, in mej današnjimi nemškimi veljaki, ki sicer vedno mlatijo fraze o prostosti, vzgoji in prosveti, slovenskemu narodu pa niti ne privoščijo rabe slovenskega jezika v šoli. V resnici, možje iz leta 1848 bi se sramovali svojih potomcev, ugovarjali bi občestvu ž njimi ter se še v grobu obrnili, ko bi vedeli, kako spako so napravili današnji junaki prostosti iz njihovih velikanskih in plemenitih idej. Ali ni žalostno, če moramo reči, da se je za stare absolutistiške dobe bolj oziralo v šoli na materinščino slovenskega pre-

bivalstva, nego dandanes, ko se je svečano proglašala enakopravnost vseh narodov in jezikov?

Tako pravi ukaz c. kr. ilirske deželne oblasti z dne 11. septembra 1848, št. 21.158, glede vredbe ljudskih šol (čita): „V ljudskih šolah, h katerim se tukaj prištevajo najnižje šole z vštetim tretjim razredom glavnih šol, podučuje naj se učenec znanje v materinščini.“ (Čujte! Čujte! na desnici.)

Ukaz naučnega ministerstva z dne 24. maja 1851, št. 358, določuje slovenske knjige, ki naj se rabijo v koroških slovenskih šolah, ter pravi glede nemškega učnega jezika, da tam, kjer je potrebno, ali želé stariši, mora materinščina brez izjeme veljati za podlago poduka, toda pri nadaljnjem napredku poduka naj se drugi deželni jezik vsprejme kot redni učni predmet. O veronauku se je zaukazalo, da se mora v občinah, v katerih se predava veronauk v cerkvi slovenski, to tudi zgoditi v šoli. Tudi ukaz naučnega ministerstva z dne 23. oktobra 1857, št. 13.571, naglašja, da se pri poduku mora na vsak način pričeti z materinščino, in v zvezi s tem ukazom se je s sklepom konzistorija, okrožnica 237, šolskim okrajnim nadzornikom nastopno opomnilo: „Držati se je treba neomahljivega načela, da je jezik verskih predavanj za občino tudi učni jezik.“ Ko se je konečno, baje vsled želje starišev, na nekaterih teh šol uvedel nemški učni jezik, dovolilo je to državno ministerstvo le pod izrečnim pogojem, da se mora veronauk učiti slovenski, ostali predmeti pa v obeh jezikih ob enem. Primerjajte sedaj s temi določbami moje prejšnje, z listinami dokazane razprave, našli bode, da ne hvalim zastoj minolih časov.

Oprostite, gospôda, da sem Vas toliko časa nadlegoval; toda to sem moral storiti, da dâm visoki učni upravi na razpolaganje spise v presojo in obsodbo sedanje šolske vredbe na Koroškem, da Vam pokažem, kakó koroški deželni šolski svet preziraje vse postave po vsporedu in sistemu z vstrajnostjo in trdosrčnostjo zatira slovensko prebivalstvo po načelu, katero je izustil c. kr. deželni šolski nadzornik dr. Gobanc: „Vi ‚bindišarji‘ nimate na Koroškem več pravice do obstanka!“

Nj. ekselencija gospod naučni minister je sicer včeraj rekel, da je gospod deželni šolski nadzornik tajil te besede, kar razvidi iz poročila, došlega mu od gospoda deželnega predsednika.

Temu nasproti si dozuljujem opomniti, da sta se oba izreka, katera je v tej visoki zbornici navedel moj tovariš s Kranjskega, tudi meni sporočila z zanesljive strani, o katere verodostojnosti nisem še nikdar najmanj dvojil. (Čujte! Čujte! na desnici.)

Kar se osobito tiče gospoda šolskega nadzornika, izrekel je napominane besede javno in pred pričami (Čujte! Čujte! na desnici), ki jih bodo, če treba, tudi dokazale. Navesti pa morem v označenje tega moža gledé njegovega postopanja nasproti slovenskemu prebivalstvu tudi še drug zanimiv slučaj, ki se more tudi s pričami dokazati. Gre se za prošnjo neke slovenske občine, naj se v njej ustanovi slovenska ljudska šola. Gospod šolski nadzornik je načeloma zoper vsako slovensko šolo. Izumil je tudi bojen načrt, kako naj se prepreči zahtevana šola, in poslušajte, kako se glasi ta načrt: 1. Krajni

more nihče trditi, in njegov naslednik bo gotovo očetu enak branitelj in varuh našega imetja in življenja.“

Ako je pa prišla kuga, in so bili v Nezdicah osamljeni, navezani sami ná-se, kakor tudi v drugih oddaljenih in z nepristopnimi gozdi omejenih selih, takrat so priznavali Nekrasove besede: da je potreba, da bi se združili, zedinili ter postali sosedom pristopni. Kakor hitro pa je nevarnost minula, ostalo je vse v starem redu.

Drugokrat je bila slaba letina, polja niso prinesla zaželenega žita, prihajala je tudi časoma lakota. Zdaj je pošiljal Nekrasa sosede na lov v zameten gozd, v kraje polne divje zveri, v zamrle ribnike in zasuta močvirja. Zopet so pritrjevali njegovim besedam, a komaj se je spomlad prikazala, pozabili so na vse obljube. Nihče ni položil roke na gozde, hrastovi šumeli so enako, gladina ribnikov se je lesketala, lotje je rastlo tam, kjer bi bil Nekrasa rad vsejal zlato pšenico ali kakošno drugo žito.

Nekrasov glas je ostajal glas upijočega v puščavi.

(Dalje slódi.)

šolski nadzorniki naj obdelujejo občinske odbornike ter naj jim razložé koristi nemške in škodo slovenske šole. (Čujte! Čujte! na desnici.) Ko bi ničesa ne pomagali ti razlogi uma, ki naj se s primernim pritiskom navedejo, potrkalo se bo na kmetov možnjček, s tem ga bomo že omeščali.“ (Čujte! Čujte! na desnici.)

„Zaukazale se bodo komisije, in sicer tako temeljite komisije, da bodo le komisijski troški iznašali nekaj sto goldinarjev. Ko bi tudi to ne pomagalo, prisilili bomo občino, da bo morala ne eno, marveč kar tri šole ob enem na raznih krajih zidati. In ker bodo stavbeni troški za tri šole znašali nad 20.000 gld., videli bomo, ali bodo kmetje vstrajali pri svoji tirjatvi za slovensko šolo.“ Tudi to se more dokazati s pričami.

Gospôda moja! Prepuščam Vam, da sami sodite o tem postopanju. Rabiti bi moral jako neparlamentaren izraz, ko bi je hotel primerno označiti.

Če hočejo gospodje že zatirati slovensko prebivalstvo na Koroškem, potem naj imajo še žalostni pogum, da predlagajo zanj izjemne postave, kakor na primer zoper anarhiste in socialiste. (Smeh na levi in klici: Oh! Oh! — Poslanec dr. Heilsberg: Ne pretiravajte vendar tako! — Poslanec dr. pl. Derschatta: Lepo Vas prosim, gospod Klun! — Klici na desnici: Da! Tako je!)

Dokler pa ni takih izjemnih postav za slovensko prebivalstvo na Koroškem, dokler veljajo zanj isti zakoni, kakor za druge narodnosti, dokler morajo koroški Slovenci enako ostalim narodom plačevati gmotni in krvni davek, toliko časa bomo zanje tudi v tej visoki zbornici tirjali dobre obstoječih postav, ter nas v naših težnjah ne bodo premotila niti zasmehovanja, niti pretenja, ki tako jasno doné iz govorov naših nasprotnikov, tudi nas ne bo zmotilo zadrževanje visoke učne uprave, marveč bomo vedno po vzgledu onega sluga, ki je moral vsak dan opominjati perzijskega kralja Darija: „Μένειναι τῶν Αἰχμαζίων“, visoko učno upravo opominjali, in ko bi bilo treba, tudi v daljših razpravah, ter jej klicali: Spominjaj se koroških Slovencev in oprosti že enkrat njihovo šolo iz okovov, v katere jo je vkoval tamošnji deželni šolski svet. (Odobranje na desnici. — Smeh na levi. — Klici: In prepusti jo slovenskim hujskačem. — Govorniku čestitajo.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. maja.

Notranje dežele.

Liechtensteinov klub je imel predvčeraj zvečer sejo, pri kateri se je razpravljalo o šolskih novelah. Vsi člani so izrekli svoje obžalovanje o treh predlogih, katere deloma predručačujejo sedanjo državno ljudsko-šolsko postavo, ker postavni načrt v tej obliki ne zadovoljuje opravičenim zahtevam katoliškega prebivalstva gledé verske šole in samoupravne prestrojitve šolskega zakonodajstva, marveč more celó katoličane žaliti, ker popolnoma prezirata te tirjatve. Vsi člani so se izjavili, da bodejo o svojem času odklonili v državnem zboru vloženi dve šolski predlogi.

Oni **državni poslanci**, ki so se vdeležili katoliškega shoda, nameravajo ustanoviti prosto zvezo z namenom, da se posvetujejo o sredstvih, kakó bi se dali izvesti sklepi katoliškega shoda, v kolikor spadajo v področje državnega zbora. Zaradi tega bodo stopili v dogovor tudi s člani gospodske zbornice.

Avstrijska vlada je izrekla željo, da bi se še v tekočem državno-zborskem zasedanju prvokrat čital novi **kazenski zakonik**, potem pa izročil odseku petnajstih članov, ki bi se proglasil stalnim ter obravnaval tudi mej parlamentnimi počitnicami.

Ogerski državni zbor je po odobranem govoru finančnega ministra Weckerleja potrdil proračun za podlago nadrobne razprave.

Zaradi zadnjih cestnih izgrediv v Budimpešti namerava ogerska vlada državnemu zboru predložiti postaven načrt, da se uvede **parlamentarna redarstvena straža**, ki bi bila popolnoma neodvisna, neposredno podredjena predsednikoma obeh zbornic ter bi imela skrbeti za red in mir takó v zbornici kakor tudi pred njo.

Vnanje države.

Papež Leon XIII. je škotu Bonomelliju, znanemu zagovorniku sprave mej sv. Stolom in Italijo, poslal pismo, v katerem mu je čestital, da se je popolnoma podvrgel papežu, potem pa nadaljuje: „Rimsko vprašanje se ne sme po okoliščinah od dné do dné soditi, marveč v smislu večnih pravnih načel; ta pa prepovedujejo, da bi bil papež odvisen od druge sile; to morajo imeti katoličani vedno pred očmi.“

Črnogorski knez Nikita je dné 27. aprila sprejel novega francoskega ministerskega rezidenta Gérarda v avdijenci, v kateri mu je ta izročil svoje

se ljudstvu, zato je opominjal več ko enkrat domače in sosede, naj na vsak način razširijo rodovitno zemljo. Pa tukaj je zadel na trd upor. Gozd je bil v predobri brambi, lov v njem preluba zabava, torej so se ustavljali lastniki podirati stoletne hraste, bukve in smreke. Imeli so malo zemlje tudi radi tega, ker je bil najbogatejši lastnik v okolici gospod na gradu Topli. Tudi se niso upali Nezdicani in drugi, da bi svetu kraj odprli in povišali.

Pa starček Nekrasa, jako zveden mož in misleč preiskovalec, ki opazuje vse razmere, ponavljajoče se vsak dan, in ki vidi, kako se prebivalci očividno množijo, izprevidel je, da ne more dati sedanja zemlja vsem dosti živeža. Toda niso mu verjeli, marveč kazali so na divjačino, ribe, sadje, ob katerih so dosedaj živeli, razven poljskih pridelkov.

„Sovražnik bi imel k nam odprto pot“, oporekali so sosede. „Gozdi nas varujejo, tukaj smo kakor v zatišji. V Toplo je predaleč, in kdo vé, ali bi nas branili in nam odprli vrata, ko bi sovražnik prihrumel?“

„Zoper sovražnike se moramo drugače pre-skrbeti. Da bi nas bil gospod Sezima katerikrat zapodil od vrat, ko smo potrebovali pomoči, ne

poverilno pismo. Navzoči so bili pri tem vsi ministri in člani državnega sveta. Zvečer istega dne je bil v konaku Gérardu na čast slavnosten obed, h kateremu so bili vsi črnogorski državni in dvorni dostojanstveniki povabljeni.

Nemški „Reichsanzeiger“ objavlja uradni zapisnik o zaslišanju redarstvenega nadzornika Wohl-gemutha. Ta priznava, da je pisal krojaču Lutz: „Le veselo rovaite“ („Wühlen Sie nur lustig d'rauf los“). Te besede pa niso imele drugega pomena po mnenju Wohl-gemuthovem, kakor naj Lutz „iz vseh koncev in kotov izruje informacije“, in sicer o volilnem gibanju v Alzaciji-Loreni, posebno o kandidatu v Dornachu, kakor tudi o sestankih mühlhausenskih socijalnih demokratov. — Iz vsega tega je razvidno, da se mora oprostiti švicarska vlada vsake krivde gledé postopanja nasproti Wohl-gemuthu, kajti imela je pismo njegovo v rokah, v katerem izpodbuja Lutz k „rovanju“; v najugodnejšem slučaju švicarska vlada ni prav razumela te besede.

Otvorjenje **francoske** svetovne razstave je potisnilo vsa druga javna in politična vprašanja v kôt. Celó boulangistiška liga patrijotov je pozvala „patrijote“, naj praznujejo stoletnico francoske revolucije ter se ogibljuje do prihodnje volilne dôbe vseh izjav, ki bi mogle razstavi škodovati“. Sredi slavnostnega veselja je pa došla v Pariz iz Londona vest, da se namerava povrniti Boulanger ter zapreti dati. To je le sredstvo, da bi narod tudi pri teh svečanostih ne pozabil popolnoma „generala“, ki bo pa gotovo raje ostal v Londonu, kakor da bi se izročil na milost in nemilost svojim protivnikom.

O **protisuzenjski konferenci** trdi „Pol. Corr.“, da se je bodo vdeležile le one vlade, ki imajo v vzhodnji Afriki koristi, to je Nemčija, Anglija, Francija, Italija in Portugal. Obravnave pa sploh zadnji čas niso posebno napredovale.

Predčeraš so v **italijanski** zbornici poslanci Sonnino, Sidney, Breganze, Roux, Aleksander Costa in Arbio razvili svoje interpelacije o afriškem vprašanju. Posvetovanje o tem se je preložilo na drugi, včerašnji dan. — V Milanu je redarstvo zasledilo dva anarhistična kluba, ki sta imela ravno sejo. — Predčeraš je petnajst milanskih radikalnih društev priredilo navdušene izjave pred francoskim konzulom. — V Terniju so izbruhnili nemiri, katere so proizvali socijalisti. Vojaki so morali posredovati, vendar pa niso rabili orožja, le konjiki so s sabljami ploskoma udrihali. Več orožnikov je ranjenih, istotako eden stotnik pehote; petinštirideset oseb so odvedli v zapor ter zaradi poskušene vstaje izročili sodišču.

Edvard Dicey, dolgoletni glavni vrednik **angleškega** konservativnega lista „Observer“, ki je nedavno pustil to svojo službo, objavil je v „Nineteenth Century“ članek, v katerem odreka liberalno-unijonistiški stranki dolgo življenje. „Ni se napredovalo v tem, da bi se ustanovila tretja, od Gladstoneovcev in konservativcev neodvisna stranka. Ravno nasprotno, pri volitvah se oddaja vedno manj in ne več liberalno-unijonistiških glasov. Del nezadovoljnih liberalcev se povrača h Gladstone-u, še večje število pa je onih, ki se ne brigajo več za politiko. Saj pa to tudi drugače ni mogoče! Iz raznih dopolnilnih volitev sledi, da je neresnična trditev, ki pravi, da se liberalni unijonci obdržali dosedanje pridobitve. Srednji Birmingham, kjer je bil izvoljen sin Johna Brighta, je edina izjema. Liberalnim unijoncem manjka simpatij in priznanja za njihovo osamljeno stališče. Na drugi strani ne more nobeden odkritosrčen opazovalec tajiti, da vlada ni tako močna, kakor bi to moralo biti pri njenih uspehih v zunanji in notranji politiki. Vse vlade izgubé podporo, če so dlje časa na krmilu. Ta splošnji stavek pa ne pojasnjuje zadosti reakcije, ki se je zadnji čas pokazala ne toliko na korist zemljiške postave, kakor marveč na korist Gladstone-ovske stranke.“ — **Vlada** namerava zaradi „ugodnih uspehov“ (!) svoje politike na Irskem tamošnjo vojaško moč zmanjšati za šesttisoč mož.

Izvirni dopisi.

Dob, 7. maja. Gori! Ta žalosten glas začul se je v ponedeljek okrog enajste ure dopoldne po naši domači vasi, in ko prihitim do ognja, bil je že tik hiše št. 57 v Dobu stoječ hlev v svetlem plamenu. Zažgal ga je, kakor se govori, mali otrok, igrajoč se s klinčki. Da bi bili imeli precej pri rokah dobro brizgalnico, bržkone bi bila hiša obvarovana, ker je bilo vreme mirno; tako pa se je hitro prijel ogenj tudi slamnate strehe pri hiši in jo vpepelil. V velikem strahu smo bili, da se vžgejo še druga poslopja, ker jih je mnogo s slamo pokritih prav blizo; a hvala večnemu Bogu in sv. Florijanu, ki sta nas obvarovala še večje nesreče. Zgorela je hiša, hlev in ena svinja; uboga gospodinja se je pa po nogah in rokah precéj opekla.

Kolikor hitro je bilo mogoče, prihiteli ste na kraj nesreče požarni brambi iz Domžal in Brda, ter ste se tako krepko poprijeli gašenja, da je bil v kratkem ogenj popolnoma zadušen. Presrečno se jima zahvaljujemo za njih požrtvovalnost.

Naj bi vendar ta nesreča zdramila tudi naše može, da začnejo enkrat resnobno misliti na brizgalnico in gasilno društvo! Pripravljena je že lepa svota denarja za brizgalnico, brez posebno velicah novih stroškov oživilo bi se gasilno društvo — a ni ga moža, ki bi se krepko poprijel te tolikanj koristne naprave. Je pač le nesrečno strankarstvo in graje vredna zanikrnost vzrok, da se od leta do leta odlaša to, kar bi se bilo v občni blagor že davno lahko in moralo napraviti, namreč: dobra brizgalnica in prostovoljno gasilno društvo. — Ko sem gledal, kako je že z vsem potrebnim orodjem preskrbljena, kako izvrstno je izvežbana, in kako hrabro deluje brdska požarna bramba pod vodstvom vrlega načelnika g. L. Mlakarja — katera se je še le pred letom ustanovila — mislil sem si, koliko dobrega se lahko stori, ako je edinost v srenji, kolika nesreča je pa nasproti pogubonosno strankarstvo. Bog daj, da se v tem oziru tudi pri nas kmalu obrne na bolje!

Dnevne novice.

(Kranjska gimnazija.) Kakor se nam poroča, sklenil je mestni zastop kranjski dné 4. t. m., da bode zopet poslal za obstanek gimnazije prošnjo, katero bode gosp. državni poslanec dr. Poklukar izročil na višjem mestu.

(Slovensko društvo štajersko) bode imelo dné 19. t. m. ob 3. uri popoldne v Žaleci shod, pri katerem bodeta poslanca M. Vošnjak in dr. Srnec poročala o svojem delovanju v državnem, oziroma deželnem zboru.

(V Celji) bodo, kakor „Wacht“ piše, pri porotnih sodbah v juniju sodili tatinsko družbo, ki se je okoli dvajset let klatila po Savinjski dolini. Plačilo čaka žene, ki so okoli Šoštanja s sveta spravljale svoje može. Dozdaj so zaprte: Liza Lahovnik, Marija Mravljak, Marija Senčnik, Helena Stesek, in dva moža: Josip Mravljak in Franc Podstonjšek. Na vrsti bo tudi pl. Gjujto, ki je v dvoboju ustrelil Poglayena; presvetli cesar je odbil dotično prošnjo za obvlavljenje preiskave.

(Trgovinska zbornica štajerska) je za trgovinsko-sodniške prisednike pri c. kr. okrožnem sodišču v Celji predložila gg.: Fr. Janesch-a, K. Traun-a, G. Schmidl-a, A. Ferjen-a, Jos. Rakusch-a, G. Stigerja.

(V Mengiši) mislijo osnovati novo podružnico kmetijske družbe. Da se osnovitev prej ko mogoče izvrši, vabi začasni odbor vse dosedanje ude kmetijske družbe iz občin Mengiš, Domžale, Trzin, Vodice itd., in pa vse one, ki želijo k podružnici pristopiti, na razgovor, ki bode v nedeljo 12. maja t. l. popoldne ob 4. uri v Mengiši v gostilni gospoda župana Levca. K razgovoru pride družbeni tajnik g. Gustav Pirce iz Ljubljane.

(Okrajna bolniška blagajnica) se je osnovala tudi v Škofji Loki. V načelnštvo so izvoljeni: Valentin Sušnik, Janez Guzelj, Leop. Globočnik, Al. Bukovnik, Jernej Gorjanec, Fr. Zelenec, Fr. Peter-nel, Josip Gartner in Jurij Dolenc. V nadzorovalni odsek: Fr. Šlibar, J. Karlin, Fr. Kalar, J. Juvančič in Matej Dagarin. V razsojevalni odsek: K. Peher, K. Janzov, M. Berce, Ant. Gaber in J. Jesenko.

(Pogorela) sta sinoči okoli 1/2 10. ure v Kosezah nad Ljubljano dvema posestnikoma skednja. Pogoreleca sta zavarovana. Večjo nesrečo je zabranila vrla požarna bramba šišenska.

(Ogenj.) Ponoči dné 5. t. m. je posestniku J. Čapu v Mostah pri Radovljici pogorela žaga z lesom. Škode je nad 4000 gld. Pogorelec je bil zavarovan za 2000 gld.

(„Nekoliko besedi o ribarstvu na Kranjskem, kaj ga ovira in kako bi se dalo povzdigniti.“) To je naslov 12 strani obsegajoči knjižici, katero je izdalo kranjsko ribarsko društvo, natisnila Klein in Kovač. — Ker ima ribarsko društvo premala sredstva, da bi na vse strani uspešno podperalo razumno ribarstvo, ki je za deželno gospodarstvo važna stvar, zato bode društvo omenjeno knjižico brezplačno razposlalo gg. duhovnikom, učiteljem, županom in drugim zasebnikom po deželi, da bi ti podučevali ljudstvo, kolikega pomena je ribarstvo za deželo in kolika škoda pokončavati ribice ter jih loviti ob času, ko je po postavi prepovedano. Temu namenu ribarskega društva želimo najboljši uspeh.

(Hudodelstvo.) V Šmartinu na Paki na Štajerskem dogodilo se je 3. t. m. grozno hudodelstvo. Župan Fran Steblovnik, jako priljubljena oseba, je ovadil nekega zanikerneža, z imenom Frana Klančnika, ki je bil vsled tega nekaj časa zaprt.

Ko se je župan imenovanega dne vračal iz Šoštanja domov, pridružil se mu je Klančnik in ga iz maščevanja udaril z debelim koleem po glavi, da je v nedeljo umrl. Morilec je zbežal in ga še niso dobili.

(Slovenske čitalnice) v Trstu novoizvoljeni odbor se je sestavil tako-le: Mate Polić, predsednik; Anton Truden, podpredsednik; Ivan Maher, tajnik in knjižničar; Hinko Viličič, blagajnik in gospodar; odborniki so: Ivan Abram, dr. Karol Glaser, Ivan Mankoč, dr. Otokar Rybář, Gijuro Vučkovič.

(Vabilo) h koncertu, kateri priredi „dolenjsko pevsko društvo“ v prostorih „narodne čitalnice“ v Novem Mestu v soboto 11. maja 1889. — Vstopnina: za osebo po 30 kr., za obitelj po 50 kr., za dijake po 20 kr. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Čisti dohodek porabi se za oplešavo glavne dvorane v „Narodnem domu.“ — Program pod vodstvom pevo-vodje in kapelnika gosp. K. Langerja. — 1. Balfe: Overtura iz opere „die Zigeunerin“. Svira meščanska godba. — 2. A. Foerster: „Naše gore“. Mešan zbor s solokvartetom. — 3. A. Nedved: „Želje“. Solo za bariton. — 4. D. Jenko: „Što čutiš“. Moški zbor. — 5. * *: „Potpourri“. Svira meščanska godba. — 6. A. Dvořak: „Golob na javoru“. Duet za sopran in alt. — 7. A. Hajdrih: „Sirota“. Moški zbor s solom za alt. — 8. I. pl. Zajc: „Šumski čar“. Moški zbor. — 9. H. Volarič: „Slovenskim mladenkam“. Valček za ženski zbor z orkestrom. — Po programu prosta zabava.

(Steklih psov) so letos že mnogo vjeli in končali v Trstu in okolici. Tako je dne 5. t. m. zopet stekel pes ogrizel tri osebe v Škednju. Mestni magistrat tržaški je izdal ukaz, da morajo vsi lastniki prodajalnic, javnih prostorov itd. pred vrata postavljati posodo sveže vode za pse. Kdor te naredbe strogo ne izpolnjuje, mora plačati primerno globo.

(Vodstvo c. kr. poštne hranilnice) je, kakor smo že onidan povedali, razposlalo „peto“ izvestje o poslovanju. Zavod je začel delovati dné 12. jan. 1883, obstoji torej šest let, a za prvo in drugo leto izdali so „izvestje“ kot „prvo“ v jednej knjigi. Vsled tega je sedaj razposlani račun za „šesto“ leto izšel kot „peto“ izvestje. Iz istega bomo, kakor bo nam kateri dan dopuščal prostor, posneli nekoliko črtic. Za danes objavimo to, da je hranilnica lani imela dohodkov 1,236.497 gld. 58 kr., a stroškov 648.642 gld. 14 kr. Zavodu je torej preostalo čistega dobička 587.895 gld. 44 kr. Od tega so 20% odvzeli za penzijsko zalogo, 231.572 gld. 93 kr. vrnili so državni blagajnici, a 140.994 gld. 61 kr. poštni upravi, ostatek so pa djali v rezervni fond. Hranilnica je s čistim dohodkom zadnjih troje let poravnala ves dolg, ki ga je tam provzročila ustanovitev novega zavoda na podlagi postave iz leta 1882.

(Iz c. kr. poštne hranilnice.) V torek smo dobili uradno okrožnico, ki objavlja izkaz o prometu v mesecu aprilu. Vložilo se je 511.592krat skupaj 61.942.942 gl.; od tega na Štajerskem 24.496krat za 2,523.865 gl., na Koroškem 7.227krat za 728.049 gl., na Kranjskem 5440krat za 664.178 gl., na Primorskem 7677krat za 1.083.148 gl. Vrnili so pa 148.151krat skupaj 61.676.847 gl.; od tega na Štajerskem 4368krat za 1,196.076 gl., na Koroškem 1022krat za 155.853 gl., na Kranjskem 837krat za 153.189 gl. Od 12. jan. 1883 do konca minolega meseca se je po državi vložilo 21,939.550krat v skupnem znesku 2.360.423.967 gl. 79 kr., a vrnilo 6,533.460krat skupaj 2.315.378.292 gl. 45 kr., v hranilnici je torej preostalo 45.045.675 gl. 34 kr. Med izplačili je tudi 10,458.150 gl., za kar je urad vložnikom na prošnjo kupil in odposlal vrednostnih papirjev. Število varčevalec je narastlo za 2651 in je v prometu 683.259 vložnih knjižic, čekovnic pa 14.855, a rentovnic 9624 v vrednosti 8,754.680 gl. Neki slovenski vložnik v Gorici je izgubil svojo knjižico z 8 gl., novo dobi dne 12. t. m. Novo pošto z nabiralnico dobila sta kraja: Luče na Štajerskem in Kotlje na Koroškem. Okrožnica v neuradnem delu priobčuje podatke o poštni hranilnici na Ogerskem, Francoskem, Taljanskem, Nizozemskem, Švedskem. V prilogi je ponatisnjenih prvih 30 strani iz petega letnega izvestja, o katerem mi govorimo v posebnih črticah.

(Razpisano) je mesto vrednika za slovensko izdanje državnega zakonika namesto umrlega M. Cigaleta s plačo VIII. dij. razreda. Prosilci morajo izkazati svojo starost, dovršene nauke, dosedanje službovanje in popolno znanje nemškega in slovenskega jezika. Prošnje naj se pošiljajo do 6. ju-

nija ministerstvu za notranje stvari ali c. kr. deželni vladi v Ljubljani. Prosilec bodo delali izpit dne 27. junija.

(Razpisana) je druga učiteljska služba v Velikem Gabru; plače 400 gld. in stanovanje. Prošnje do 24. t. m.

Raznoterosti.

— Eden največjih mostov. Čez reko Hawkesbury na železnici med Sidney-em in Newcastle-om zgrajeni jekleni most, kateri so stavili poltretje leto, so slovesno dne 1. t. m. otvorili v navzočnosti neusidwaleškega gubernatorja, obeh zbornic in velike množice. Ta most je po velikosti tretji na celem svetu ter ima sedem obokov, vsak 415 čevljev dolg.

— Ko bi vedeli! Neki angleški mornarični častnik je izračunal, da leži na dnu morja za 200 milijonov dolarjev srebra in zlata, kateri zakladi bi se lahko dvignili — ko bi vedeli, kje da so.

— Dijaška. Čuvaj (pozno po noči domu vračajočemu se dijaku): „Vi ste mi rekli ‚kamela‘! Ali ne veste, koga imate pred seboj?“ — Dijak: „Oprostite, bila je pomota. Toda povejte mi, ali se smé ‚kameli‘ reči ‚nočni čuvaj‘?“ — Čuvaj: „Kaj to meni mar?“ — Dijak: „No, tedaj pa lahko noč, gospod nočni čuvaj!“

— Gospa (svoji hišini): „No, Ančka, ali si našla cvetlice, katere nosim v laséh?“ — Ančka: „Da, milostljiva, cvetlice imam, toda sedaj sem pa lase založila.“

Telegrami.

Dunaj, 8. maja. Prestolonaslednica-vdova Štefaniya bo dne 16. maja došla iz Miramara v Laksenburg, kjer bo ostala čez poletje.

Dunaj, 9. maja. „Wienerzeitung“ objavlja postavo o skladiščih. Cesar bo zvečer odpotoval na lov v Mürzzuschlag. Novak, kate-rega so v Montekarlu zatoženega, da je ogoljufal za stotisoč goldinarjev, zgrabili in odvedli v zapor, je iz tamošnje ječe ušel ter brez sledu izginil.

Požun, 8. maja. Pravosodni minister Szilagyi je bil jednoglasno izvoljen za poslanca.

Umrli so:

7. maja. Jožefa Jaklič, agentova hči, 11 let, sv. Martina cesta 1, jetika. — Terezija Prusnik, gostija, 61 let, Kravja dolina 11, vsled raka. — Terezija Porenta, dekla, 65 let, Kongresni trg 16, kap. — Helena Kramar, gostija, 88 let, Karlovska cesta 7, marasmus.

Tuji ei.

7. maja.

Pri **Matiču**: Merbs, Braun, Guttman, Winter in Lokscheg, trgovci, z Dunaja. — Rhoder, trgovec iz Berolina. — Pernold z Dunaja.

Pri **Stonu**: Leopold Hirsch iz Budimpešte. — Engel z Ogerskega. — Schweiger, s hčerjo, iz Starega Trga. — Mayer iz Lipsije.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. zjut.	735.3	11.0	brezv.	megla	
8. u. pop.	734.2	22.0	sl. vzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.	734.2	16.4	„	oblačno	

Srednja temperatura 16.5°, in 3.7° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafirano poročilo.)

9. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 55 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16 „	85 „ 95 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 „ „
Papirna renta, davka prosta	100 „ 95 „
Akcije avstr.-ogerske banke	902 „ „
Kreditne akcije	299 „ 75 „
London	118 „ 80 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 42 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 64 „
Nemške marke	58 „ — „

Tržne cene v Ljubljani

dne 8. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	5 83	Špeh povojen, kgr.	— 70
Rež,	4 50	Surovo maslo, „	— 76
Ječmen,	4 50	Jajce, jedno	1 „
Oves,	3 —	Mleko, liter	7 „
Ajda,	4 50	Goveje meso, kgr.	— 54
Proso,	5 —	Telečje	— 52
Koruza,	5 —	Svinjsko „	— 56
Krompir,	3 —	Koštrunovo „	— 34
Leča,	12 —	Pišanee	— 65
Grah,	13 —	Golob	— 17
Fižol,	11 —	Seno, 100 kgr.	2 23
Maslo, kgr.	— 86	Slama,	2 32
Mast,	— 70	Drva trda, 4 mtr.	6 70
Špeh svež,	— 54	„ mehka, „	4 35

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštine prosto!

Visokočastiti duhovščini

prporočam se vljudo podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kiškega srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot

monstranc, kelihov, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reči popravim, ter jih v ognji polatim in posrebrim. Čč. gg. naročniki naj mi blagovolé poslati iste nefrankovane (27)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli števil. 17.

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštine prosto!

Koverti s firmo

prporoča

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

Mineralno kopališče, 30 stopinj gorkote

v Toplicah

na Dolenjskem

se je odprlo s 1. majem.

Tam je pošta in telegrafna postaja. Železnične postaje so: Ljubljana, Litija, Videm-Krško. Vozi se tje 5—7 ur.

Za dobro hrano in pijačo je najbolje pre-skrbljeno.

(3—2)

Kulavio,
zdravnik.

V najem oddá podpisani sredi trga, pri lipi blizu cerkve, v Cerknici pri Rakeku se nahajajočo

prodajalnico s skladiščem,

katera obstoji že nad 30 let in je bila vedno in je še dobro obiskovana.

Pogoji poizvedó se pri lastniku. Oglasila dopošljejo naj se

Ivanu Žitniku,

(3—3) posestniku in lastniku.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Francišansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4. priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnaté barve v ploševinastih pušicah (Bleebüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

➡ Cenike na zahtevanje. ➡

Katoliška Tiskarna

prporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Odlikovan: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

— cerkvenih oprav —

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik Franc Brückner.

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornat.

Odlikovan: 1873, 1881.

Radenska kislá voda ob vzhodni Slovenskih goríc, ne zamenjati z Radgonsko, to je Radkersburger.

Čeravno Radenska kislá voda stoji več kakor jeden dan v odprti posodi, vendar se peni prav močno, ako se z vinom pomeša, ker ima v sebi spojene ogljikove kisline. To svojstvo pa jo odlikuje pred mnogimi drugimi kislimi vodami, katere imajo navadno le prosto ali manj trdno spojeno ogljikovo kislino, ki se pogubi in razkadi kakor se steklenica odmaši.

Radenska kislá voda po natriju in litiju najbogatejša

preskušeno zdravilno sredstvo proti mehurnim boleznim, protinu, kamenci v mehurju, dalje proti boleznim v želodcu, mokril, dolgotrajnem kataru dihal, zlatej žili in zlatenici.

Poskusi dr. jez. Garroda, Biswanger, Cantanija, Ure-ja so dokazali, da ima litij največjo raztopilno moč pri sečnokislilih, usednih izločkih, iz česa se sklepa na najugodnejše učinke Radenske vode.

Kot okrepujoča pijača z vinom ali sadnimi sokovi in sladkorjem pomešana, je Radenska kislá voda v obče priljubljena.

Zaloga kisle vode pri: F. Plautzu in M. Kastner-ju v Ljubljani. (13)

Diseldorfske oljinate barve v tubah.

Akvarelne barve mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

Ljubljani.

Pisarna in zaloga: Šolski drevored 6 (semeniščno poslopje). Filijala: Slonove ulice 10-12

prporoča slikarjem, dijakom, starbenim in pohištvenim mizarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilnice zastoj in franko.

Oljnaté barve v ploševinastih pušicah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalce, po znižanih cenah; v dežah od 25 klgr. naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.